

**Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районының
Бигеш авыл жирлеге Советы**

КАРАР

№ 70

17.06.2022ел

«Зэй муниципаль районы Бигеш авыл жирлегендэ бюджет процессы турында нигезләмәне раслау хакында» 2013 елның 14 ноябрендәге 145 номерлы Зэй муниципаль районы Бигеш авыл жирлеге Советы карарына үзгәрешләр керту хакында

«Россия Федерациясе Бюджет кодексына үзгәрешләр керту турында һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексының 242.17 статьясындагы 4 пунктының гамәлдә булуын тұktатып тору хакында» 2021 елның 1 июлендәге 244-ФЗ номерлы Федераль закон һәм «Россия Федерациясе Бюджет кодексына һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр керту һәм 2022 елда Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларын үтәу үзенчәлекләрен билгеләу турында» 2021 елның 29 ноябрендәге 384-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, Зэй муниципаль районы Бигеш авыл жирлеге Уставына таянып, Зэй муниципаль районы Бигеш авыл жирлеге Советы

КАРАР ИТТЕ:

1. Зэй муниципаль районы Бигеш авыл жирлеге Советының 2013 елның 14 ноябрендәге 145 номерлы карары белән расланган Зэй муниципаль районы Бигеш авыл жирлегендә бюджет процессы турында нигезләмәгә (2015 елның 16 мартандагы 222, 2018 елның 19 июлендәге 130, 2019 елның 05 ноябрендәге 189, 2021 елның 23 июлендәге 37 номерлы каарлар нигезендә кертелгән үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән) түбәндәге үзгәрешләрне кертергә:

1.1. 8 пунктны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«8. Бюджет процессында катнашучыларның бюджет вәкаләтләре

Бигеш авыл жирлеге Советы авыл жирлеге бюджеты һәм аның үтәлеше турындагы хисапны карый һәм раслый, жирлек Советы үткәргән тыңлаулар барышында һәм депутат запрослары белән бәйле рәвештә, авыл жирлеге Советының үз утырышларында, комитетларында, комиссияләрендә, эшче төркемнәрендә авыл жирлеге бюджеты үтәлешенең аерым мәсьәләләрен контролльдә тота, тышкы муниципаль финанс контроле органнарының хокукий статусын формалаштыра һәм билгели, Россия Федерациясе Бюджет

кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләрнең контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенең гомуми принциплары турында» 2011 елның 7 февралендәге б-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актлары, Зәй муниципаль районы Бигеш авыл жирлеге Уставы, әлеге Нигезләмә нигезендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашира.

Авыл жирлеге Советына, аның компетенциясе чикләрендә, Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукий актлары белән билгеләнгән бюджет мәсьәләләре буенча, аның вәкаләтләрен тәэмин итү өчен, авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан барлык кирәkle мәгълүмат бирелергә тиеш.

Бигеш авыл жирлеге башкарма комитеты Бигеш авыл жирлеге бюджеты проектын төзүне тәэмин итә, аны кирәkle документлар һәм материаллар белән Бигеш авыл жирлеге Советына раслауга кертә, бюджетара трансфертларны бүлү методикасын һәм (яки) бирү тәртибен эшли һәм раслый, авыл жирлеге бюджетының үтәлешен һәм бюджет хисаплылыгын төзүне тәэмин итә, Бигеш авыл жирлеге Советына раслауга жирлек бюджеты үтәлеше турында хисап бирә, муниципаль бурыч белән идарә итүне тәэмин итә, Россия Федерациясе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә һәм (яисә) алар нигезендә кабул ителә торган бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган муниципаль хокукий актларда билгеләнгән башка вәкаләтләрне гамәлгә ашира.

Районның финанс-бюджет палатасы (төzelгән килешү нигезендә) жирлек бюджеты проектын төзи, аны жирлек Советына керту өчен кирәkle документлар һәм материаллар белән тапшыра, жирлек бюджетын үтәүне оештыра, бюджет хисаплылыгын төзү тәртибен билгели, Россия Федерациясе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә һәм (яисә) алар нигезендә кабул ителә торган бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган муниципаль хокукий актларда билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашира.

Районның контроль-хисап палатасы Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән бюджет вәкаләтләрен, шулай ук түбәндәгеләр буенча бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашира:

икътисадны билгеләүгә юнәлдерелгән нәтижәлелек аудиты һәм бюджет чараларын куллану нәтижәлелеге буенча;

жирлек бюджеты турындағы каарлар проектларына, Россия Федерациясе бюджет законнарының башка норматив-хокукий актларына, шул исәптән жирлек бюджеты курсәткечләренең (параметрларының һәм характеристикаларының) нигезләнгәнлегенә экспертиза;

муниципаль программаларга экспертиза;

бюджет процессын анализлау һәм мониторинглау, шул исәптән бюджет процессында ачыкланган житешсезлекләрне бетерү һәм Россия Федерациясе бюджет законнарын камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләү;

бюджет акчаларын баш бүлүчеләр, бюджет керемнәренең баш администраторлары, бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторлары (алга таба - бюджет акчаларының баш администраторлары) эчке финанс аудитын гамәлгә ашыруны камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләү;

«Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләрнең контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенең гомуми принциплары турында» 2011 елның 7 февралендәге 06-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән башка мәсьәләләр буенча.

Район контроль-хисап палатасының әлеге пунктта каралган бюджет вәкаләтләре «Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләрнең контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенең гомуми принциплары турында» 2011 елның 7 февралендәге 6-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән нигезләмәләрне үтәп гамәлгә ашырыла.

Бюджет акчаларын баш бүлүче:

расланган бюджет ассигнованиеләре һәм бюджет йөкләмәләре лимитлары нигезендә бюджет акчаларын файдалануның нәтиҗәлелеген, адреслыгын һәм максатчан һарактерын тәэмин итә;

үзенә буйсынган бюджет акчаларын алучылар һәм алар белән эш итүчеләр исемлеген төзи;

расланган бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм бюджет ассигнованиеләре чикләрендә үтәлергә тиешле чыгым йөкләмәләре реестрын алып бара;

бюджетның тиешле чыгымнарын планлаштыруны гамәлгә ашыра, бюджет ассигнованиеләрен нигезләүне төзи;

бюджет язмасын төзи, раслый һәм алып бара, бюджет ассигнованиеләрен, ведомство карамагындагы бюджет акчаларын алучылар һәм алар белән эш итүчеләр буенча бюджет йөкләмәләре лимитларын бүлә һәм бюджетның тиешле өлешен үти;

бюджет йөкләмәләре лимитларын формалаштыру һәм үзгәрту буенча тәкъдимнәр кертә;

жыелма бюджет язмасын формалаштыру һәм үзгәрту буенча тәкъдимнәр кертә;

казна учреждениеләре булып торучы бюджет акчаларын алучыларның ведомство буйсынуындагы бюджет сметаларын раслау тәртибен билгели;

муниципаль биремнәрне формалаштыра һәм раслый;

максатчан билгеләнештәге бюджетара субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансферлар, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән башка субсидияләр һәм бюджет инвестицияләре, аларны биргәндә билгеләнгән шартларның, максатларның һәм тәртипнәң үтәлешен тәэмин итә;

бюджет акчаларын баш бүлүченең бюджет хисабын формалаштыра;

муниципаль берәмлек исеменнән ана буйсынган бюджет акчаларын алучыларның акчалата йөкләмәләре буенча жавап бирә;

Россия Федерациясе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә һәм алар нигезендә кабул ителгән бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган муниципаль хокукий актларда билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

Бюджет акчаларын бүлүче:

бюджетның тиешле чыгымнарын планлаштыра;

бюджет ассигнованиеләрен, бюджет йөкләмәләре лимитларын ведомство карамагындагы бюджет средстволары белән эш итүчеләргә һәм (яки) алучыларга бүлә һәм бюджетның тиешле өлешен үти;

бюджет акчаларын баш бүлүчегә бюджет язмасын формалаштыру һәм үзгәрту буенча тәкъдимнәр кертә;

максатчан билгеләнештәге бюджетара субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансферлар, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән башка субсидияләр һәм бюджет инвестицияләре, аларны биргәндә билгеләнгән шартларның, максатларның һәм тәртипнәң үтәлешен тәэммин итә;

бюджет акчаларын тиешле баш бүлүче тарафыннан билгеләнгән очракта һәм тәртиптә бюджет акчаларын баш бүлүченен үз карамагындагы аерым бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

Бюджет акчаларын алучы түбәндәгә бюджет вәкаләтләренә ия:

бюджет сметасын төзү һәм утәү;

расланган бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләре чикләрендә бюджет йөкләмәләрен кабул итү һәм (яисә) башкару;

бюджет ассигнованиеләрен куллануның нәтижәлелеген, максатчан характеристын тәэммин итү;

бюджет акчаларын баш бүлүчегә (бүлүчегә) бюджет язмасын үзгәрту буенча тәкъдимнәр керту;

бюджет исәбен алыш бару (бюджет исәбен алыш баруны тәэммин итү);
ведет бюджетный учет (обеспечивает ведение бюджетного учета);

бюджет хисабын формалаштыра (бюджет хисаплылыгын формалаштыруны тәэммин итә) һәм тиешле бюджет акчаларын баш бүлүчегә (бүлүчегә) бюджет акчаларын алучының бюджет хисабын тәкъдим итү;

Россия Федерациясе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә һәм алар нигезендә кабул ителгән бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга салучы муниципаль хокукий актларда билгеләнгән башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыру.

Жирлек бюджеты керемнәре баш администраторы:

бюджет керемнәре администраторлары исемлеген төзи;

бюджет проектын һәм (яисә) бюджет проектын төзү өчен кирәkle белешмәләрне бирә;

касса планын төзү һәм алыш бару өчен белешмәләр бирә;

бюджет керемнәре баш администраторының бюджет хисабын формалаштыра һәм тапшыра;

Россия Федерациясе керемнәре чыганаклары исемлегенә һәм бюджет керемнәре чыганаклары реестрына керту өчен аларга беркетелгән керемнәр чыганаклары түрүнде белешмәләр бирә;

Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән мондый методикага карата гомуми таләпләр нигезендә бюджетка керемнәрне фаразлау методикасын раслый;

Россия Федерациясе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә һәм алар нигезендә кабул ителгән бюджет хокук мәнәсәбәтләрен жайга сала торган муниципаль хокукий актларда билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

Бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторы:

бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының үзенә буйсынган администраторлары исемлекләрен төзи;

бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча керемнәрне һәм түләүләрне, бюджетның бердәм счетында калдыклар белән идарә итү операцияләреннән тыш, планлаштыруны (фаразлауны) гамәлгә ашыра;

бюджет кытлыгын финанслау чыганакларын түләү өчен билгеләнгән ассигнованиеләрне файдалануның адреслылыгын һәм максатчан характеристын тәэмин итә;

бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының ведомство буйсынуындагы администраторларына бюджет ассигнованиеләрен бүлә һәм бюджетның тиешле өлешен ути;

бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары баш администраторының бюджет хисабын формалаштыра;

Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән мондый методикага карата гомуми таләпләр нигезендә бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча керемнәрне фаразлау методикасын раслый;

бюджет ассигнованиеләрен нигезләүне төзи.

Бигеш авыл жирлеге бюджеты акчаларын баш бүлүченен (бүлүченен), Бигеш авыл жирлеге бюджеты керемнәре баш администраторы (администраторы), эчке финанс контролен һәм эчке финанс аудитын гамәлгә ашыру буенча Бигеш авыл жирлеге бюджеты кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторы (администраторы) бюджет вәкаләтләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә билгеләнә.»;

1.2. 35 пунктны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«35. Авыл жирлеге бюджеты үтәлешен төгәлләү

Бюджет үтәлеше буенча операцияләр, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 242 статьясы 2 пунктында күрсәтелгән операцияләрдән тыш, 31 декабрьдә тәмамлана.

Агымдагы финанс елында бюджет үтәлеше буенча операцияләрне туктату финанс органы тарафыннан әлеге статья таләпләре нигезендә билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

Россия Федерациясе Бюджет кодексының 40 статьясы нигезендә Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары арасында хисап финанс елы керемнәрен бүлү һәм аларны тиешле бюджетларга күчерү буенча Федераль

казначылык органнары тарафынан операцияләрне төгәлләү агымдагы финанс елының беренче биш көнендә башкарыла.

Бюджет ассигнованиеләре, бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм агымдагы финанс елын финанслауның иң чик күләмнәренең гамәлдә булуы 31 декабрьдә туктатыла.

Агымдагы финанс елының соңғы эш көненә кадәр (ул көнне кертеп) бюджет үтәлешенә казначылык хезмәте күрсәтүче орган билгеләнгән тәртиптә түләүгә санкцияләнгән бюджет йөкләмәләрен бюджетның бердәм счетында калган акчалар чикләрендә түләргә тиеш.

Бюджет акчаларының бердәм счетында булмаган файдаланылмаган калдыклар агымдагы финанс елының соңғы ике эш көненнән дә соңга калмыйча, әгәр Россия Федерациясе Бюджет кодексында башкача каралмаган булса, бюджет акчаларын алучылар тарафынан бюджетның бердәм счетына күчерелргә тиеш.

Финанс белән тәэмmin иту чыганагы булып Россия Федерациясе Президенты резерв фондының бюджет ассигнованиеләре торган бюджетара трансферлардан тыш, максатчан билгеләнешкә ия субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансферлар рәвешендә алынган агымдагы финанс елының 1 гыйнварына кулланылмаган бюджетара трансферлар агымдагы финанс елының беренче 15 эш көне эчендә алар бирелгән урынга бюджет кеременә кире кайтарылырга тиеш.

Бюджет акчаларының баш администраторы тарафынан хисап финанс елында файдаланылмаган әлеге пунктның жиденче абзацында күрсәтелгән бюджетара трансферларга ихтыяж булу (булмау), шулай ук аларга ихтыяж булу турында карап кабул иткәндә аларны бюджетка кире кайтару турында карап кабул иту бюджет акчаларының баш администраторы тарафынан билгеләнгән тәртиптә төзелгән һәм тапшырылган күрсәтелгән бюджетара трансферлар финанс белән тәэмmin иту чыганагы булып торган күрсәтелгән акчалар тиешле бюджет чыгымнары турында хисап нигезендә элек бирелгән бюджетка қергән көннән соң 30 эш көненнән дә соңга калмыйча гамәлгә ашырыла.

Бюджетара чараларның баш администраторы карапы нигезендә максатчан билгеләнештәге субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансферлар рәвешендә алынган бюджетара трансферларга ихтыяж булу турында, аларны финанс белән тәэмmin иту чыганагы булып хисап елында файдаланылмаган Россия Федерациясе Президентының резерв фондының бюджет ассигнованиеләре торган бюджетара трансферлардан тыш, ул билгеләгән тәртиптә тиешле финанс органы белән килештерелгән, күрсәтелгән бюджетара трансферларның калган өлеше күләмнәндәге акчалар агымдагы финанс елында күрсәтелгән бюджетара трансферларның калган өлешләреннән артмаган күләмдә күрсәтелгән бюджет чыгымнарын финанс белән тәэмmin иту өчен бирелгән бюджет кеременә кайтарылырга мөмкин.

Әлеге пунктның тугызынчы абзацында караплар кабул иту тәртибе жирле бюджеттан бюджетара трансферларны кире кайтару тәртибен

жайга сала торган жирлек башкарма комитетының муниципаль хокукий актлары белән билгеләнә.

Кабул ителгән бюджет йөкләмәләре буенча операцияләр тәмамланганнан соң, бюджетның бердәм счетында калган акчалар чираттагы финанс елы башына калган акчалар сыйфатында исәпкә алынырга тиеш.

Финанс белән тәэммин итү чыганагы Россия Федерациясе Президéнтының резерв фондының бюджет ассигнованиеләре булган бюджетара трансфертлардан тыш, максатчан билгеләнештәге субсидияләр, субвенцияләр həm башка бюджетара трансфертлар рәвешендә алынган бюджетара трансфертларның файдаланылмаган өлеше, бюджеттан тыш дәүләт фондлары бюджетларына бюджетара трансфертлар тиешле бюджет кеременә күчерелмәгән очракта, курсәтелгән акчалар, Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән гомуми таләпләрне үтәп, тиешле финанс органы, бюджеттан тыш дәүләт фонды белән идарә итү органы тарафыннан билгеләнә торган тәртиптә, бюджет кеременә эзләп алынырга тиеш.

Авыл жирлеге башкарма комитеты агымдагы финанс елы тәмамланганда бюджет акчаларын алучыларны чираттагы финанс елының гыйнвар аенда Россия Федерациясендә эшләми торган бәйрәм көннәрендә аларның эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен кирәkle акчалар белән тәэмmin итү тәртибен билгели.».

2. Каарны Татарстан Республикасының хокукий мәгълүмат рәсми порталында (<https://pravo.tatarstan.ru>), авыл жирлеге территориясендәге максус мәгълүмат стендларында həm Зәй муниципаль районның рәсми сайтында урнаштырырга.

3. Каар рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.

4. Өлеге каарның үтәлешен контролъдә тотуны үз жаваплылыгымда калдырам.

Совет рәисе

И.Р.Вәлиев.

